

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС

за периода на 01.10.2021 г. – 30.09.2022 г. и до края на 2022 г.

(на основание т. 11 от Раздел V на Правилата за действие на Гражданския съвет от професионални и неправителствени организации към ВСС на РБ)

Десета поредна година Гражданският съвет към ВСС (ГС към ВСС) продължи своята дейност в изпълнение на основната цел си цел, заложенa в Правилата за работата му – участие на гражданските и професионални организации - членове за подобряване работата на правосъдната система в Република България, осигуряване на обективен граждански мониторинг на нейната работа и правоприлагането в различни области от и в обществен интерес.

ГС към ВСС продължава да бъде най-дълго работещата обществена структура в областта на правосъдната система в страната, под формата на гражданското участие в процеса на формиране и контрол на изпълнението на политики към периода, визиран в настоящия документ.

Освен с устойчивостта във времето, работата на ГС към ВСС през периода се отличава и с голям интензитет, в условията на спазване на наложените ограничителни мерки в страната, като заседанията протичат в смесена форма на участие: онлайн и присъствено.

Разнообразието на поставените за разглеждане въпроси е с широк обхват, както и степента на тяхната обществена значимост, което се явява качествен показател в работата на ГС към ВСС.

Един от факторите, на който се дължи това, е вкарването в действие на направеното допълнение през месец юли 2018 г. в т. 5 от Раздел IV „Функции на Гражданския съвет“, което разширява обхвата на обсъжданото законодателство и правоприлагане, засягащо вече не само правосъдната система, но и такава, касаещо всички други области от обществен интерес. Целта на тази разширена функция и обхват на действие е да се постави разграничителна линия между дейността на Гражданския съвет към ВСС и предвидения за създаване в Закона за съдебната власт Съвет по партньорство към ВСС (проведе първото си заседание през м. февруари 2020 г.), като се избегне препокриване на тяхната дейност.

За периода в състава на ГС към ВСС са участвали следните 25 организации, като броят е динамичен в рамките на визирания период:

- Асоциация „ФОРУМ“

- Асоциация на българските административни съдии
- Асоциация на държавните съдебни изпълнители
- Асоциация на оценители, вещи лица и експерти
- Асоциация на прокурорите в България
- Академия за изследвания в сигурността и отбраната
- Българска асоциация на вещите лица и експертите
- Българска асоциация на съдиите по вписванията
- Българска съдийска асоциация
- Камара на арбитражните и на съдебните експерти в България
- Камара на независимите оценители в България
- Камара на следователите в България
- Национално сдружение „Недвижими имоти“
- Сдружение „Клуб - Журналисти срещу корупцията“
- Сдружение на администрацията в органите на съдебната власт
- Сдружение на одиторите в публичния сектор
- Сдружение „СЕФИТА“
- Сдружение на съдебно-счетоводните експерти в Република България
- Сдружение „За независима съдебна власт“
- Сдружение „Център за приложно-правни изследвания и практики“
- СНЦОП „Обединение на свободните адвокати“
- Съюз на младите юристи
- Съюз на съдебните заседатели в България
- Съюз на юристите в България
- Фондация „Център за превенция и противодействие на изпирането на пари“

За отчетния период ГС към ВСС се съпредседателства от Евгени Иванов – член на ВСС и Мария Карагьозова – председател на Асоциация „ФОРУМ“. Технически сътрудник на ГС към ВСС е Валентина Тесовска – главен специалист „Административно обслужване“ – АВСС.

2. Проведени заседания, взети решения и теми на работа

ГС към ВСС работи с доброволните безвъзмездни усилия на представителите на всички свои организации - членове.

Като проявление на един от основополагащите принципи на правовата държава (прогласен и в чл. 1, ал. 2 от Конституцията на Р България) хората (народът), в качеството си на първоизточник на държавната власт, следва да има гарантирани възможности за пряко участие в държавното управление. Този принцип изисква гражданите да имат възможността да участват в работата на държавните структури и да влияят при вземането на решения, изработването и изпълнението на политики, стратегически документи, закони и други нормативни актове, за да се постига максимална съгласуваност и консенсус между тях и държавата по различни теми от общественения дневен ред. Това е същността на

гражданско участие в процесите на вземане на решения, наред с механизмите за осъществяване на граждански мониторинг върху действията, решенията, политиките и законодателството, провеждани от държавата. Съществуването и дейността на Гражданския съвет към ВСС е един от доказано работещите в България механизми това да се случва.

В периода октомври 2021 г. - декември 2022 г. ГС към ВСС е провел 10 заседания, на които са взети са общо 27 официални колективни решения, гласувани според Правилата за дейността под формата на актове на ГС към ВСС: от акт № 150 до акт № 176.

Основните теми, наред с редица други въпроси, залегнали в дневния ред на заседанията на ГС към ВСС за периода са (в хронологичен ред):

- Приемане на Индикативен годишен план за дейността на Гражданския съвет за 2022 г.; *вносители : Мария Карагьозова и Евгени Иванов, съпредседатели на ГС към ВСС*

- Доклад на дейността на работна група, сформирана към ГС към ВСС, по въпросите на вещите лица - с предложения за промени в съществуващата нормативна уредба и за рестартиране на процедурите, свързани с изготвяне на законопроект, уреждащ материята за вещите лица и съдебните експертизи; *вносители: организации - членове на работната група от ГС към ВСС (АОВЛЕ, Асоциация „ФОРУМ“, Камара на следователите в България, Обединение на свободните адвокати), докладчик: Светла Дерменджиева, Асоциация „ФОРУМ“*

- Предприемане на консолидирани действия от страна на организациите - членове на ГС към ВСС по повод внесения в Народното събрание Проект на Закон за държавния бюджет за 2022 г., в който, чрез текст в Преходните и заключителни разпоредби към него, се прави опит за безпрецедентна подмяна на едно съдебно-охранително производство и превръщането му в административно такова, като инструмент на изпълнителната власт; *вносител и докладчик: Десислава Михайлова и Галина Странжева, Българска асоциация на съдиите по вписванията*

- Извънредното съвместно заседание на Гражданския съвет към ВСС и Съвета за партньорство към ВСС по темата „Специализираното наказателно правосъдие в България 2022 г - обществен дебат за реформа“; *вносител и докладчик: екип на Българска съдийска асоциация*

- Актуални проблеми, свързани с искането, разрешаването и прилагането на специални разузнавателни средства (СРС-та), произтичащи от закриването на специализираното наказателно правосъдие в България 2022 г.; *вносител: Мария Карагьозова. Асоциация „ФОРУМ“, дискусия с участието на представители на СпНС, СпП, НБКСРС, медиите и други*

- Обществено обсъждане на резултати от извършени проверки, тенденции, изводи и препоръки, вкл. за подобряване на правната рамка, в Годишен доклад на Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни

средства за 2021 г.; вносител и докладчик: Мария Карагьозова. Асоциация „ФОРУМ“

- Преюдициално запитване до Съда на ЕС по дело № 1055/2022 г. на Специализирания наказателен съд: Обсъждане на значението му за правната сигурност и закриването на органите на специализираното правосъдие в България; вносител: Българска съдийска асоциация, докладчик: съдия Мариета Райкова, председател на Специализирания наказателен съд и съдия Пенка Велинова, зам.-председател на Специализирания наказателен съд

- Представяне на основни аспекти и дебат по темата „Европейската прокуратура и бюджетът на съдебната власт“ – Становище на Асоциация „ФОРУМ“ по ЗИД на ЗСВ, вх. № 47-202-01-25/27.05.2022 г. на НС https://vvvw.parliainenl.bi>/bu/bills/ID/1_64185, вносител и докладчик: Мария Карагьозов, Асоциация „ФОРУМ“

- Дискусия по становище на Асоциация „ФОРУМ“ по Конституционно дело № 9/2022 г., образувано по искане на Главния прокурор на Р България, във връзка със закриването на СпНС, АСпНС и съответните им прокуратури <https://www.constcourt.bg/bg/Cases/Details/616>, вносител и докладчик: Мария Карагьозов, Асоциация „ФОРУМ“

- Дискусия по становище на Асоциация „ФОРУМ“ по Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест, вносител и докладчик: Мария Карагьозова, Асоциация „ФОРУМ“

- Обсъждане на проект на Закон за Сметната палата (ЗСП) от “Сдружение на одиторите в публичния сектор - СОПС”, вносител и докладчик: Величка Томова, СОПС

- Обсъждане на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, с който се цели осигуряване на възможност за безпроблемна работа в правораздавателната система в процеса на въвеждане на реално и пълноценно електронно правосъдие, вносител и докладчик: Емил Георгиев, Обединение на свободните адвокати

- Обсъждане на допълнение в Кодекса за етично поведение на българския магистрат, респективно и в Етичния кодекс на съдебните служители, вносител и докладчик: Христо Колев, член на УС на Камарата на следователите в България

- Обществено обсъждане на предложенията за законодателни промени по темата Антикорупция – обсъждане на Законопроекта за противодействие на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности, внесен от Министерския съвет на 01.11.2022 г. (№ 48-202-01-27) и Законопроекта за противодействие на корупцията, внесен от депутати от „Продължаваме промяната“ на 19.10.2022 г. (№ 48-254-01-9) и изразени становища на Върховната касационна прокуратура, Асоциация на прокурорите в България, Асоциация „ФОРУМ“, Българска съдийска асоциация, Камара на следователите в България,

Сдружението на одиторите в публичния сектор, СНЦОП „ОСА“ и САОСВ, вносител: Асоциация „ФОРУМ“ и Сдружението на администрацията в органите на съдебната власт (САОСВ).

Следва да се отбележи специално заседанието от 25 февруари 2022 г., което беше извънредно и се проведе съвместно с членовете на Съвета за партньорство към Висшия съдебен съвет на тема: „Специализираното наказателно правосъдие в България 2022 г. – обществен дебат за реформа“. В заседанието участваха: Евгени Иванов – член на ВСС, съпредседател на Гражданския съвет към ВСС от страна на ВСС, член на Съвета за партньорство към ВСС; Мария Карагьозова – съпредседател на Гражданския съвет към ВСС от страна на НПО; Даниела Ангелова – съпредседател на Съвета за партньорство към ВСС, представител на Асоциация на прокурорите в България; Пенка Велинова – заместник-председател на Специализирания наказателен съд, представител на Българската съдийска асоциация; Даниела Попова – Българска съдийска асоциация; Христо Колев и Димитър Ралев – Камара на следователите в България; Георги Ушев – председател на Апелативния специализиран наказателен съд (АСпНС); Веселина Вълева – заместник-председател на АСПНС; Галя Георгиева – съдия в АСПНС и член на ВСС в периода 2012 - 2017 г.; Красимира Костова – съдия в АСПНС; Мариета Райкова – председател на Специализирания наказателен съд (СПНС); Пламен Панайотов – заместник-председател на СПНС; Ивайло Ангелов – административен ръководител на Апелативната специализирана прокуратура; Валентина Маджарова – административен ръководител на Специализираната прокуратура; Десислава Михайлова – Българска асоциация на съдиите по вписванията; Мария Колева – Асоциация на държавните съдебни изпълнители; Александър Николов – Сдружение на администрацията в органите на съдебната власт; Татяна Лисичкова и Светла Дерменджиева – Асоциация „Форум“, упълномощени да представляват Съюза на младите юристи и Фондация „Център за превенция и противодействие на изпирането на пари“; Кристина Найденова – Асоциация на оценители, вещи лица и експерти; Венета Желева – Камара на независимите оценители в България; адв. Емил Георгиев, адв. Ирина Алексова, адв. Иванка Георгиева и адв. Маринела Ашикова – сдружение „Обединение на свободните адвокати“; Ева Марчева и Божидар Кънев – Сдружение на съдебно-счетоводните експерти в Република България.

Заседанието продължи повече от четири часа и се излъчи в реално време он-лайн, чрез интернет сайта на Висшия съдебен съвет. В резултат на проведената дискусия ГС – ВСС прие четири акта, както следва:

1. Акт № 157/25.02.2022 г., с който са взети решения:

- да се отправи искане до органите с право да сезират Конституционния съд на Република България относно законодателните правомощия на Народното събрание (НС) да закрива органи на съдебната власт и

- да се отправи искане до Комисията по конституционни и правни въпроси

към НС да отложи разглеждането на ЗИД на ЗСВ, в частта, отнасяща се до закриване на органите на специализираното наказателно правораздаване, до произнасянето на Конституционния съд.

2. Акт № 158/25.02.2022 г., с който се определят като несъстоятелни посочените от авторите на законопроекта мотиви, свързани със закриването на специализираното наказателно правораздаване в България.

3. Акт № 159/25.02.2022 г., с който е взето решение да се предоставят на Комисията по конституционни и правни въпроси и на Временната комисия за обсъждане на промени в Конституцията на Република България към 47-мото Народното събрание на Република България, протоколът от съвместното заседание на ГС и СП към ВСС с участието на представители на СпНС, АСпНС, СпП и АСпП, във връзка с предложението за закриване на СпНС и АСпНС и съответните им прокуратури в ЗИД на Закона за съдебната власт, публикуван за обществено обсъждане на 28.01.2022 г., както и писмените становища на организациите - членове на ГС и СП към ВСС, специализираните наказателни съдилища и прокуратури, изразени преди заседанието на 25.02.2022 г.

4. Акт № 160/25.02.2022 г., с който се отправя препоръка към административните ръководители на специализираните наказателни съдилища и прокуратури в България за провеждане на целенасочена, проактивна медийна политика, с цел разясняване на функциите и резултатите от работата на специализираните органи, както и последствията от евентуалното им закриване. С Акта се предлага обсъждане на възможността за разкриване на шатове за експерти „Връзки с обществеността“ на органите на специализираното наказателно правораздаване в България, там където такива към момента не са предвидени.

Комисията по конституционни и правни въпроси към 47-то Народно събрание на Република България отправи покана за излъчване на представител на Гражданския съвет към ВСС в обсъждането на първо гласуване на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, № 47-202-01-12, внесен от Министерски съвет на 02.03.2022 г. и на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт, № 47-154-01-1, внесен от Костадин Тодоров Костадинов и група народни представители на 07.12.2021 г. В заседанията, които се проведоха на 16.03.2022 г. и 23.03.2022 г., участва Мария Карагъзова – съпредседател на Гражданския съвет към ВСС.

Извън проведените редовни заседания и работни групи, представители на организациите - членове на ГС към ВСС, взеха участие в редица други съвместни мероприятия и дейности, като (не е изчерпателен списък):

- наблюдатели на изборите за нови членове на ВСС от професионалната квота на прокурорите и следователите (Асоциация „ФОРУМ“),
- участие в Комисия по конституционни и правни въпроси на 47-мо Народно събрание по няколко ЗИД на ЗСВ (Обединение на свободните адвокати, Асоциация „ФОРУМ“, Камара на следователите в България, Асоциация на

прокурорите в България, Сдружение на администрацията в органите в съдебната власт, Българска съдийска асоциация)

- участие в консултации, проведени от Конституционния съд по дело, образувано по искане на Главния прокурор на Р България, свързано със закриването на специализираното правосъдие и преназначаване на магистратите (Асоциация „ФОРУМ“, Асоциация на прокурорите в България, Българска съдийска асоциация)

- оказване експертна помощ на постоянно действащи комисии към ВСС (Асоциация „ФОРУМ“)

- серия от публични дискусии по въпросите на администрацията в съдебната власт, организирани от Сдружение на администрацията в органите на съдебната власт

- лекция на адв. Таня Лисичкова – Асоциация „ФОРУМ“, по процедури (правила) за предоставяне и отказ за предоставяне на бежански и хуманитарен статут на лица от трети страни, търсещи зарила на територията на България и ЕС, организирана за членовете на ГС към ВСС и журналисти.

3. Интернет страницата на ВСС, Раздел „Граждански съвет“

През отчетния период основният източник на информация за дейността на ГС към ВСС - Интернет страницата на ВСС, Раздел „Граждански съвет“, бе актуализирана и поддържана от системните администратори във ВСС и техническия сътрудник на ГС към ВСС след 4-годишна пауза, което направи работата на ГС към ВСС видима за широката общественост и медиите, което иначе беше отчитано като проблем.

Изготвил: /п/
Валентина Тесовска
техн. сътр. ГС към ВСС

Съгласували: /п/
Евгени Иванов –
член на ВСС,
съпредседател на ГС към ВСС

Мария Карагьозова – /п/
председател на Асоциация „ФОРУМ“,
съпредседател на ГС към ВСС

05.04.2023 г.